

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Budapest, Ferenc krt. 14.

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672, 413-6673**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Elérhetőségünk a világhálón:

www.magyarnaplo.hu

www.facebook.com/magyarnaplo

Kiadja az Írott Szó Alapítvány

(1092 Bp., Ferenc krt. 14.)

és a Magyar Napló Kiadó Kft.

(1062 Bp., Bajza utca 18.)

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt.

(1097 Bp., Táblás u. 32.)

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Postacím: 1900 Budapest

Előfizetésben megrendelhető az ország
bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél,
a www.posta.hu WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/store/>),

e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen,

telefonon a 06-1-767-8262 számon,

levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen.

Külföldre és külföldön előfizethető

a Magyar Posta Zrt.-nél: a www.posta.hu

WEBSHOP-ban

(<https://eshop.posta.hu/store/>),

1900 Budapest,

06-1-767-8262,

hirlapelofizetes@posta.hu

Belföldi előfizetési díjak:

Egy évre 7500 Ft, fél évre 3900 Ft.

Nyomda: Pannónia Nyomda Kft.

(1139 Bp., Frangepán u. 16.)

**A folyóirat megrendelhető
szerkesztőségünkben is:**

• személyesen:

1092 Budapest, Ferenc krt. 14. I/5.

• levélben: **1450 Budapest, Pf.: 77.**

• telefonon: **06-1-413-6672**

• e-mailen: **info@magyarnaplo.hu**

Irodalom vagy iroda-lom?

– Irodalom? Vagy iroda-lom? Micsoda szó ez? – kérdezte egy érzékeny fülű ismerősöm. – Melyik jelentését vegyük komolyan?

Valóban mindannyian olvassuk, tanuljuk, becsüljük vagy lebecsüljük az irodalmat. Van, akinek ez a hivatása, szakmája, kedvtelése is. Van, aki úgy érzi, hogy egész jól megvan nélküle.

És mi az iroda-lom? Szó szerint valamiféle irodai kacat, olyan irodai termék, aminek nincs köze a valósághoz, tulajdonképpen semmire sem jó.

A XIX. század elejéig magyarul is literatúrának nevezték az irodalmat. Ez az elnevezés a latin „littera” szón alapul, amely „betűt, írást” jelent. A magyar kifejezés is az „írás” szóhoz kötődik, és valószínű Sze­mere Pál költő alkotta a nyelvújítás kései szülöttként az 1800-as évek közepén *vigadalom*, *birodalom* szavaink mintájára, amelyek már az 1400-as évekből származó iratokban is megtalálhatóak. Nyelvünk­ről tehát nem idegen ez a szó, mégis alkalmat ad erre a rosszmájú szójátékra.

Az irodalom, az írásbeliség régen nagy tiszteletnek örvendett, hiszen az alapanyaga a nyelv, az emberiség egyik legfontosabb találmánya. Alapvető jellemzőnk az, hogy beszélni tudunk, anyanyelvünk van, amit az anyatejjel együtt szívunk magunkba. A beszéd révén teremtünk egymással kapcsolatot, adjuk át egymásnak a tudásunkat, „kommunikálunk”. – *A stílus maga az ember* – írta Illyés Gyula, és ezt nemcsak az írókra, költőkre, de mindenkire értette. Jellemző ránk a beszédünk, az is, hogy mit mondunk, és az is, hogy hogyan.

Az írás is régi találmány. A rajzokból, képi ábrázolásokból egyszerűsödtek le a más és más kultúrákra jellemző, különböző írásjelrendszerek. A beszéd szavait, betűit szimbolizáló jeleket őseink kőbe, agyagba vésték, bőrre, papiruszra írták. Az írás eredeti célja az volt, hogy segítségével a hiteles tudás örök időkre, változatlanul fennmaradjon. „*Hamis tanúságot ne tégy!*” – ez a parancs hatotta át kezdetben az írásbeliséget, és a hamis hír terjesztése az ősi időkben az elkövető életébe kerülhetett. Joggal, mert megbízható ismeretek híján hamar kiveszett volna az emberiség. Ez teremtette meg az írás és az írástudók tekintélyét.

Időközben sokat változott, sok mindenben nagyot fejlődött a világ. Ma az írás és az olvasás a legszélesebb körben elterjedt „tudomány”, szinte már létezni sem lehet nélküle. De a mai írástudók gyakran meg­feledkeznek az írás eredeti céljáról, a hiteles tudás átörökítéséről. Mi­közben sokkal több írásos dokumentum és irodalmi mű születik, mint bármikor azelőtt, ezeknek sokkal nagyobb hányada terjeszt hamis ismereteket, ideológiákat, híreket, mint bármikor azelőtt. Nagyszerű kortársunk, Jókai Anna – akire, halálának első évfordulója alkalmából épp a napokban emlékeztünk – 1986-ban jegyezte fel írásbeliségünk kettős természetéről: „*Az írást utoléri az idő. Az írás utoléri az időt.*”

Karácsony Sándor, a XX. század jeles magyar gondolkodója borulá­tozó volt: „*A hazugság fogja elpusztítani a világot*” – írta már hetven évvel ezelőtt. Jó lenne, ha jóslata nem teljesednék be. Ha az irodalom *irodalom* maradna, soha nem lenne belőle *iroda-lom*.

Mezey Katalin

Szerkesztőbizottság: Jókai Anna (örökös elnök),
Báger Gusztáv, Horváth Antal,
Kalász Márton, Kó Pál, Salamon Konrád,
Szakály Sándor, Vasy Géza

Újraalapító főszerkesztő: Oláh János

Főszerkesztő: Jánosi Zoltán

E-mail: janosizoltan@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

Főszerkesztő-helyettes: Bíró Gergely (próza)

E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

MUNKATÁRSÁK

Berta Zsolt

(Magyar Napló Könyvesbolt,
Budapest, VIII. ker. József krt. 70.,
Józsefvárosi Galéria)
Mobil: (70) 421-9580
E-mail: magyarnaplokb@gmail.com

Bolla Eszter (szerkesztő)

E-mail: bollaeszter@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 410-3962

Bornemissza Ádám (tördelőszerkesztő)

Cech Vilmosné (gazdasági ügyintéző)

Kondor Péter (szerkesztő)

E-mail: kondorpeterjanos@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 410-3417

Mórocz Gábor (Könyvszemle, tanulmány)

E-mail: moroczgabor@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 410-3192

Nemes Attila (Nyitott Műhely, marketing)

E-mail: nemesattila@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 421-7962

Parragi Zoltán (ügyintéző)

E-mail: parragizoltan@magyarnaplo.hu

Szentmártoni Anikó

(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)
E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7030

Szentmártoni János

(ügyvezető)
E-mail: titkarsag@iroszovetseg.hu

Zsiga Kristóf (ügyvezető, könyvkiadás)

E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

Zsille Gábor (vers)

E-mail: vers@magyarnaplo.hu

Borító: **Oláh Máttyás László**

*

A címlapon: **Majoros Sándor**
(Fotó: Vadócz Dávid)

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett,
válaszborítékkal ellátott levélre válaszolunk.
Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Mezey Katalin: *Irodalom vagy iroda-lom?* 1

SZEMHATÁR

Vári Fábrián László: *Az ukrainai változásokra* 3

Virágénekek 4

Kontra Ferenc: *Mire megvirrad* 5

Nagy Lea: *Fehérbe öltözött* 12

Lennert Móger Tímea: *Távlatok; Mingli mese* 13

Duray Miklós: *A felvidéki magyar kitelepítettek emléknapja* 14

Méry Beáta: *Anyagban kimerevített gondolat* 16

Mezei Balázs: *Határ Győző vallástalan misztikája* 17

Pusztai Zoltán: *Az illúzió kedvéért; Zárójelentés; Bizonyíthatóan* 22

Vári Attila: *A sátorhajó* 23

Rakovszky Zsuzsa: *Az igazság pillanata* 29

Sárándi József: *Lovagok; Törödédek* 30

Mezey Katalin: *A Somló hegy ihlete* 31

Viivi Luik: *Az ember kiszámíthatatlansága* 33

Zalán Tibor: *Új idők emléktelensége* 35

Zsille Gábor: *Teret adni az együttolvasásnak*

Beszélgetés Filip Tamással 36

Turczy István: *Ermitázs* 38

Kelemen Erzsébet: *Konkrét költészet, lettrizmus, konceptualizmus* ... 40

Géczy János: *...nem lehet* 45

Falusi Márton: *Radiológia* 46

Majoros Sándor: *Anyám szépsége* 48

NYITOTT MŰHELY

Bornemissza Ádám: *A témák: apró világitótetek*

Beszélgetés Majoros Sándor íróval 51

KÖNYVSZEMLE

Ircsik Vilmos: *Az önmegismerés veszélyei*

Hász Róbert: Fábrián Marcell pandúrdetektív tizenhárom napja ... 58

Udvardy Zoltán: *Ami a Merza-naplóból kimaradt*

Doboss Gyula: A Merza-unoka 60

Ferdinandy György: *Szomorú igazság*

Timár Gábor: Isteni igazság 62

Bogoly József Ágoston: *Tisztuló tükörben*

Horkay Hörcher Ferenc: A szelídek városa 63

Horváth Balázs: *A (neo)latin kultúra igézetében*

Szörényi László: A' bohóság lánczsora 65

Hóvári János: *Egy tudós testamentuma*

Hazai György: Ellenszélben – szélárnyékban 67

Papp István Géza: *Sorstörténet két hazában*

Rezsőházy Rudolf: Testis Historicum 68

Szerzőink 70

Lapszámunkat a Kitelepítések 70 című képzőművészeti kiállításon szereplő alkotások reprodukcióival illusztráltuk.